

چگونه زباله کمتری تولید کنیم؟

یک کیسه کمتر!

محمد وفایی

روزنامه نگار

روزانه بیش از ۵۸ هزار تن زباله در ایران تولید می شود که بخش قابل توجهی از آن دفن شده و سرانجامش به بازیافت نمی رسد. این عدد بزرگ زمانی مشکل ساز می شود که بدانیم میزان پسماند تولیدی مان در روز بیش از دو برابر میانگین جهانی است. تغییر سبک زندگی، رواج مصرف گرایی و افزایش قابل توجه میزان تولید مواد پلاستیکی و یک بار مصرف، مهم ترین دلایل این اتفاق است. برای این که کمی با طبیعت و محیط زیست مهربان تر باشیم، لازم است در رفتار مصرفمان تجدید نظر کنیم و در جهت کاهش تولید زباله قدم برداریم. در این گزارش پیشنهادهایی برای این موضوع ارائه خواهیم کرد.

زنیل بگذارید

این که در زمان خرید از سوپرمارکت، میوه فروشی و... از کیسه های پلاستیکی استفاده نکنید، از قدیمی ترین توصیه های فعالان محیط زیست محسوب می شود؛ چون نایلون یکی از زیان بارترین پسماندها برای طبیعت است. به عنوان جایگزین پلاستیک، می توانید از کیسه های پارچه ای یا حتی زنیل های قدیمی استفاده کنید. اما اگر به هر دلیلی نمی توانید این کار را بکنید، کیسه های نایلونی را دور نریزید و در خریدهای بعدی دوباره همان ها را ببرید، به ویژه در مورد میوه فروشی که معمولاً تعداد زیادی کیسه مصرف می شود.

جنس خوب بخرید

یکی از مهم ترین نکات یک خرید اصولی، انتخاب کالایی است که علاوه بر همخوانی با بودجه تان، از کیفیت قابل قبولی برخوردار باشد. پس بهتر است آن ضرب المثل معروف «آن قدر فقیر نیستی که جنس ارزان بخری» را سرلوحه قرار دهید و حواستان به این موضوع باشد که ممکن است خرید کالای گران تر به دلیل طول عمر بیشتر، در نهایت اقتصادی تر هم باشد. حسن مهمش این است که کالاهایی که می خرید عمر بیشتری خواهد داشت و دیرتر به زباله تبدیل می شود. در مورد لوازم منزل، وسایل چوبی، دستگاه های دیجیتالی و به ویژه لباس، توجه به این مساله ضروری است.

بزنی شارژی!

اگر استفاده نسبتاً زیادی از باتری دارید، خرید باتری شارژی را حتماً امتحان کنید. هم در درازمدت از لحاظ اقتصادی به صرفه تر است و هم مدام باتری قلمی را راهی سطل زباله نمی کنید؛ مخصوصاً زباله های الکترونیکی از آسیب زاترین زباله ها برای محیط زیست محسوب می شود و در محل انباشته شدن زباله ها زمان زیادی برای جداسازی آنها صرف می شود. در نتیجه بهتر است این نوع زباله ها را جداگانه به ایستگاه بازیافت نزدیک منزل تحویل دهید.

نه به کارتن موزی

بعضی چیزها بسته بندی های عجیب و غریبی دارد که در آن بیش از حد از پلاستیک استفاده شده یا بسته بندی شان شامل تجمعات غیر ضروری است. طبیعتاً هر چه کالاهایی با بسته بندی ساده تر بخرید، زباله کمتری هم تولید خواهید کرد. برخی فروشگاه های اینترنتی هم علاقه عجیبی به استفاده زیاد از کارتن های بزرگ دارند که در این موارد بهتر است در توضیحات سفارش تان توصیه کنید بسته بندی ساده تری برای کالای تان انتخاب شود.

حوله را دریابید

اگر دست و صورتتان را با دستمال کاغذی خشک می کنید دیگر تعارف نکنید، اره برقی بردارید و بیفتید به جان درخت ها! استفاده از حوله پارچه ای برای خشک کردن دست دیگر نیازی به توصیه ندارد و قدمت آن بسیار زیاد است. حوله پارچه ای در آشپزخانه هم کاربرد دارد و از تبدیل شدن رول های بزرگ دستمال کاغذی به پسماند جلوگیری می کند. بعضی از دوستداران محیط زیست در مورد جایگزینی دستمال توالیت با دستمال پارچه ای هم توصیه کرده اند که به نظر می رسد از لحاظ بهداشتی چندان منطقی نیست.

تبدیل تهدید به فرصت

حتماً کسانی را دیده اید که با اشیای دور ریختنی ژانگولر می زنند و کاردستی های خلاقانه می سازند. به لطف فضای مجازی، ویدئوهای پرشمار از طرز ساخت این کاردستی ها وجود دارد و با تماشای آنها می توانید بخشی از دور ریختنی های تان را به چیزهای جالبی تبدیل کنید به ویژه که برای کودکان بسیار جذاب است. چوب بستنی، پوست تخم مرغ، بطری نوشیدنی، کاغذ باطله، لامپ سوخته و حتی رول دستمال توالیت می تواند مصالح اولیه شما باشد. بعضی از کاردستی ها بسیار ساده است، مثلاً قوطی کنسرو یک جامدادی رومیزی آماده است که فقط باید با کاغذ کادو جلدش کنید. این که شیشه سس و مربا در واقع جای ادویه و حبوبات است هم جزو بدیهیات محسوب می شود.

هرورقش دفترست

حجم قابل توجهی از زباله های ما را کاغذ تشکیل می دهد و از آنجا که کاغذ مستقیماً حاصل قطع شدن درختان است، مصرف آن حساسیت بیشتری هم می طلبد. نکته اول این که سعی کنید از همه بخش های کاغذ استفاده کنید و مثلاً ورق های یک رو سفید را دور نریزید. یا مثلاً دفتر نیمه پر را با کمی سلیقه و کندن کاغذهای استفاده شده، به دفتر نو تبدیل کنید. کتاب و مجله را با خانواده و دوستان مشترک استفاده کنید، از عابربانک رسید کاغذی نگیرید و بالاخره یادداشت های روزمره مانند فهرست خرید را به جای کاغذ در تلفن همراه بنویسید.

کوچک زیبا نیست

هر قدر عمده تر خرید کنید و کالاهایی با حجم بالا بخرید، پسماند کمتری خواهید داشت. بالای سینک ظرفشویی و در سرویس بهداشتی جامایی نصب کنید و به جای قوطی های کوچک، شوینده های چندلیتری بخرید. این موضوع در مورد پودر لباسشویی و شامپو هم صدق می کند. خوراکی ها را هم با توجه به تاریخ انقضایش و میزان مصرفتان، با حجم بیشتر انتخاب کنید.

زباله های تان را به کود تبدیل کنید!

اگر می خواهید حسابی به طبیعت حال بدهید، می توانید با زباله های تان کمپوست خانگی تولید کنید و محصول نهایی را به جای کودهای شیمیایی، به گیاهان خانگی تان تقدیم کنید. اگر آپارتمان نشین نیستید، می توانید به شکل سنتی وارد میدان شوید و زباله های تجزیه پذیر را زیر خاک باغچه دفن کنید. اما اگر در آپارتمان هستید هم راه برای تولید کود وجود دارد. یک سطل بزرگ را در بالکن، حیاط یا پشت بام بگذارید. زباله هایی مانند پوست میوه ها و سبزیجات، پوست تخم مرغ، تفاله چای و قهوه، کاغذ و مقوا، دستمال کاغذی، گل و برگ خشک شده و... برای تولید کمپوست مناسب و مواد چرب، دورریز انواع گوشت، مواد لبنی، خاکستر زغال، پلاستیک، فلزات و مواد شیمیایی نامناسب است. زباله های تان را داخل سطل بریزید و هر بار مقداری خاک روی آن بریزید. همین طور لایه لایه پیش بروید و ضمناً هفته ای یک بار هم محتویات سطل را زیر و رو کنید تا هوادهی صورت بگیرد و از ایجاد بوی بد جلوگیری شود. البته می توانید چند کرم زباله خوار بخرید که این کار را به جایتان انجام دهند. بعد از گذشت حدود شش ماه، شما صاحب یک سطل کود ارگانیک و مفید برای گیاهانتان هستید. کمپوست زمانی آماده است که تیره رنگ و ترد باشد و بوی خاک بدهد.

کته با زیرپوش

وقتی مشکلی برای لباس تان پیش می آید، شما چند راه دارید؛ راه اول تعمیر و رفو و ادامه پوشیدن لباس است و راه دوم، بخشیدن آن به خیریه ها و نیازمندان است، البته در صورتی که قابل استفاده باشد. راه دیگر، تبدیل شلوار به شلوارک، شلوارک به دم کنی، دم کنی به دستمال گردگیری و خلاصه تجزیه پارچه به کوچک ترین ذرات سازنده است. دور انداختن لباس باید آخرین گزینه باشد و اگر ناچار به این کار شدید، بهتر است لباس ها را در کیسه جداگانه ای قرار دهید تا برای زباله گرد ها قابل استفاده تر باشد.

